

Nr 1

五五五

Tuli talv ja tulid tuisud. Jänkupoiss sai uued ... porgandid! Neid hankis ta tavaliselt lumememmede küljest, mida sulailmaga tehti rohkesti. Porgandid tulid kerge vaevaga lahti ja olid üliväga nammad!

Tundub aga, et seda porgandit jänes küll ei saa, kuna selgus, et memmel on karates must vöö. See aga tähendab, et ta oskab ennast kaitsta!

Mida memm teatab?

Saada oma naljakas lühivastus enne 20. jaanuarit Tähekeste toimetuse aadressil Täheke, Roosikrantsi 6, 10119 Tallinn või siis taheke@taheke.ee. Vastusele lisa kindlasti oma nimi, vanus ja aadress.

Parimatele vastajatele on auhinna- naks Dorothea Flechsigi raamat „Petronella Õnneseen“ kirjastuselt Regio, samuti Roald Dahli „Charlie ja Šokoladivabrik“ kirjastuselt Draakon ja Kuu.

Eelmisel korral tahtsime teada, mida ütleb autoaknast väljavaatav mehike. Pakuti igasuguseid vahvaid vastuseid. Suur tänu nuputajatele!

Võiduvastused

Mehike ütleb: „Oo, see vaba ostukäru on minu!“

Grettel Puhm, 9 a, Kõrveküla

„Sellesse kärusse mahuks mitu ostukeskust!“

Marja Helena Karm,
Oru kool, Läänemaa

„Hm, see vist tähendab, et Läti piir jääb sinnapoole ...“

Mirell Lohk, 10 a, Saku

Mirell saab auhinnaks Kadri Hinrikuse raamatu „Sandra 12 kuud“, Grettel ja Marja Helena aga Julia Donaldsoni raamatu „Grühvli poeg“.

Palju õnne!

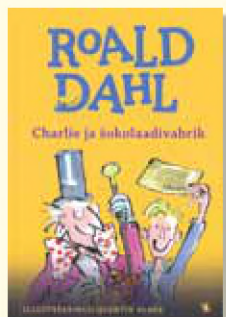
Auhinnad tulevad postiga.

HEAD ALANUD AASTAT KÕIGILE!

TÄHEKE

Joonistanud Hillar Mets

SISUKORD

Jaanuari läkiläki	Veiko Märka	4
Näkid ja tige hiiglane	Andrus Kivirähk	6
Petronella gupidega vannis	Dorothea Flechsig	8
Leo, Liisu ja koletis	Kristiina Kass	10
Vampiiri sünnipäev	Markus Saksatamm	10
Jubejutud		12
Luuletused	Triin Soomets	14
Meisterdus	Tähtpäeva lauakaunistus	15
Ohhoo!	Veetops tagurpidi	17
Nali		18
Arva ära!		19
Koomiks	Soodne ost	20

TÄHEKE

SA Kultuurileht lasteajakiri
ASUTATUD JAANUARIS 1960 • ILMUB KORD KUUS

Toimetuse aadress:
Roosikrantsi 6, 10119 Tallinn
taheke@taheke.ee
Telefon 646 3697

Peatoimetaja Ilona Martson
Kunstiline toimetaja Priit Rea
Makett: Dan Mikkin

Toimetuse kolleegium: Jaanus Vaiksoo, Leelo Tungal,
Piret Raud, Kadri Tiisel

Tähekest saab tellida e-arve püsimaksega
www.tellimine.ee

telefon 617 7717

Esikaane on joonistanud Liisa Kruusmägi

ALGAB EUROOPA KULTUURIPÄRANDI AASTA

Kas teadsid, et kui sa ehitad lumememme, siis oled kultuuri-
pärandi kandja? 2018. aasta on Euroopa kultuuripärandi
aasta. Möödub sada aastat I maailmasõja lõpust, suurtest
muutustest Euroopa kaardil ja mitmete rahvusriikide tek-
kest.

EESTI VABARIIK 100

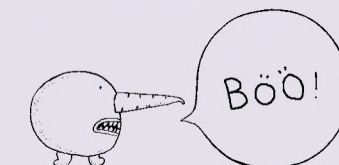
Järgmisel kuul saab saja-aastaseks ka Eesti riik. See juh-
tub 24. veebruaril 2018. Eesti riigi sünnipäeva puhul on
meil võimalik saada ja teha kingitusi. Nii näiteks valmivad
filmid „Seltsimees laps“ ja „Eia jõulud Tondikakul“. Ka
uus täispikk Lotte-film on tulemas, aga alles aasta pärast.

Täheke tähistab ümmargust tähtpäeva aasta läbi
kestva meisterdamissarjaga „Kõige-kõige“. Sarja autor
on Tiia Mets.

JUBEJUTUD 2017

Täheke jubejutuvõistlus kestis terve novembrikuu ja
seda peeti juba kümnendat korda. Kokku saabus toime-
tusse täpselt 500 juttu. Kõige noorem osaleja oli tänavu
nelja-aastane poiss. Kõige rohkem jutte kirjutasid tänavu
4. klassi õpilased (155 tööd). Neile järgnesid 3. klassi õpi-
lased (140 tööd), 2. klassi õpilased (96 tööd), 1. klass ja
nooremad (59 tööd) ja 5.–6. klass (50 tööd).

Loe uusi jutte lk 12–13!

Veiko Märka

JAANUARI LÄKILÄKI

Jaauuar on iga aasta esimene kuu. Aasta aga on alati uus ja erineva numbriga. Kuud seevastu astuvad ikka ja jälle täpselt samal ajal ja samas järjekorras ametisse. Pikapeale tuidnesid kõik kaksteist kuud sellisest igavast elust ära.

„Teeme algaval aastal midagi uutmoodi!“ pakkus Jaauuar, kui tema tööle asumise aeg

juba üpris lähedal oli. Ülejäänud üksteist, kes parajasti Detsembri juures verivorste krõbistasid, jäid mõttesse.

„Mis me ikka teha saame?“ arvas kõige targem, September. „Võiks ju mõnikord mõne teise kuuga kohad ära vahetada, aga sellest tuleks ainult pahandust ja segadust.“

„Ihhihhii! Võiks jah ära vahetada! Mõtlege, kui palju nalja saaks,“ läks õhinasse Aprill, suur naljamees. Kuid teised vedu ei võtnud. Muidugi oleks näiteks November meeleldi Juuliga kohad ära vahetanud, aga Juuli poleks sellega ilmaski nõus olnud. Kõigi teiste kuudega oli sama lugu. Peale Aprilli muidugi.

„Võiksite ka iga nelja aasta tagant endale lisapäeva teha,“ soovitas Veebruar. „Nagu mina. Või ühe päeva vähemaks võtta. Nii on elu päris huvitav ja vaheldusrikas.“

Teised kuud olid aga oma pikkusega rahul ega soovinud ei venida ega kahaneda.

„Kui õige kaunistaks ennast kuidagi,“ pakkus Märts. „Laseksime igaüks endale mütsi või kübara õmmelda. Just sellise, mis talle kõige rohkem sobib.“

Sellel mõttel oli jumet. Jaanuar nägi ennast juba mõnusesas kõrvadega karvamütsis, mille paelad saab kõva külma või tuisu ajal lõua all sõlme siduda. Polnud teistelgi uue peakatte vastu midagi. Ainult Juuli jonnis: „Olen kõige soojem kuu. Tahan kindlasti palja peaga käia!“

Siiski lootsid teised, et saavad ka Juuli pika-peale nõusse. Tema ametisseastumiseni jäi ju veel üle poole aasta.

Kohe otsiti internetist välja mütsitegijate nimed ja elukohad. Kõige rohkem meeldis kuudele mütsimeister Ants Tosin. Eriti tema perekonnanimi. Tosin tähendab ju sama mis kaksteist ja kuid oligi täpselt nii palju.

Esimesena läks oma karvamütsi tellima Jaanuar. Tal teadis juba täpselt, milline see

välja peab nägema: tähniline nagu jaaguar. „Jaaguar on minu lemmikloom!“ teatas Jaanuar uhkelt.

Meister Tosin töötas virgalt ning just Jaanuari esimeseks tööpäevaks sai müts valmis.

Peakate oli pehme ja soe. Ainuke viga oli see, et „karvamüts“ tundus sellisele uhkele asjale liiga harilik ja igav nimi. Müts ta muidugi oli ja karvane kah. Aga paljudel peakatetel on hoopis põnevamad nimed: sombreero, silinder, kiiver, kaabu ...

„Peaks mütsile mingi ägedama nime panema,“ leidis Jaanuar. Aga ühtegi vahvat mõtet talle pähe ei tulnud.

Sel aastal tuli Jaanuaril oma töö päris korralikult välja. Lund oli palju. Kui lapsed tahtsid, said nad alati kelgumäele minna. Seda nad ka tegid ning kutsusid kaasa ka Jaanuari kui kõige selle lõbu looja.

„Läki kelgutama!“ kutsusid nad. „Läki, läki!“

Aga Jaanuar ei saanud töölt ära tulla. „Küll ma siis tulen, kui Veebruar ametisse asub,“ lubas ta. „Siis algab mul pikk puhkus.“

Lapsed aga ei jätnud teda rahule ning „Läki! Läki!“ kumises Jaanuaril ikka ja jälle kõrvades.

Ja kui Veebruar tõesti hoolega ametisse asus ja kogu lume kolme päevaga ära sulatas, oli ka Jaanuaril otsus valmis. Ta pani oma mütsile nimeks läkiläki. „Sellega võib ju minna kuhu iganes,“ selgitas ta oma otsust teistele kuudele. „Pole karta külma ega tormi. Ja lähengi. Olen aasta lõpuni vaba nagu jaaguar!“

Andrus Kivirähk

NÄKID JA TIGE HIIGLANE

Järves elasid näkid. Ja päris kenasti elasid – ujusid päikesest sätendavas järvevees, mängisid teokarpidega ning punusid vetikatest pärgi. Suvel oli näkkide elu väga mõnus.

Talvel aga kõik muutus. Järvele kasvas peale

jääst katus, kust päikesekiired läbi ei pääsenud. Aga see polnud veel kõige hullem. Hirmus oli hoopis see, et näkke hakkas kimbutama tige hiiglane.

Öösel hiiglane magas, aga igal hommikul saabus ta järve äärde ning asus jääd nugadega kraapima. Vaesed näkid kõssitasid järve põhjas ja värisesid hirmust. Selgesti oli kuulda, kuidas hiiglane nende pea kohal jääst lage tükkideks lõigata proovis. Hiiglast ennast läbi jää näha polnud, aga tema teravad noad muudkui kriipisid näkkide katust. Ikka siuh ja säuh! Siuh ja säuh! Õnneks oli jää tugev ja hiiglane ei suutnud sellesse auku sisse uuristada, aga jube oli ikkagi.

„Miks ta niimoodi teeb?“ küsisid näkid oma vanaemalt, kes oli järves elanud juba sada aastat.

„Eks ta tahab meid kätte saada ja ära süüa,“ seletas vanaema.

„Milline ta on?“ uurisid näkid. „Kas sa oled hiiglast kunagi näinud?“

„Või veel!“ vangutas vanaema pead. „Keegi pole teda näinud. Või kui mõni ongi, siis on ta juba ammu hiiglase kõhus. Aga kindel see, et ta on suur ja hirmus.“

Väikesed näkid võdistasid end ja peitsid pea saba alla.

Päevad läbi kraapis hiiglane näkkide lage, aga sisse ikkagi ei pääsenud, ehkki noaterad olid läbi jää selgesti näha. Küllap ajas see hiiglase raevu ja ta otsustas näkid teisel viisil kätte saada. Ühel õhtul tabas näkkide katust tugev hoop. Ja kui näkid ehmunult üles lakke vaatasid, nägid nad, et see on katki lõõdud ja tekkinud august

uritab end läbi pressida midagi paksu ja punast.

„See on hiiglase nina!“ hüüdsid näkid. „Appi! Nüüd ta sööb meid ära!“

Ja nad ujusid kiljudes edasi-tagasi ning üritasid end veetaimede alla ära peita.

Kuid ilmselt oli auk hiiglase jaoks liiga kitsas, sest peagi kadus punane nina näkkide laest. Kõik jäi vaikseks. Ainult inetu auk jää sees tuletas näkkidele meelde, kui lähedal oli olnud hädaoht.

„Aga homme võib hiiglane sealt siiski sisse pugeda!“ arutasid näkid. „Peaks selle augu kuidagi ära parandama.“

Ning kõige julgem näkike ujus üles katkise katuse juurde, et vaadata, mida sellega teha annab.

Ta pistis pea läbi augu veepinnale. Kõik oli vaikne, taevas paistis kuu. Näkk jäi vaatepilti imetlema – ning siis juhtus suur õnnetus. Pakane oli kõva ja jääauk külmus kiiresti kinni, nii et näkk ei saanud enam oma pead tagasi järve tõmmata.

Ta rabeles meeletult, aga miski ei aidanud. Näkk oli jää sees kinni nagu kork pudelis.

„Hiiglane sööb mu hommikul kindlasti ära,“ mõtles väike näkk ja minestas hirmust.

Saabuski uus päev, päike tõusis. Näkk tuli meelemärkusele ja kuulis kohe lähenevate sammude müdinat. Hiiglane jooksis järve äärde.

Või kas see ikka oli hiiglane? Need olid hoopis lapsed. Palju lapsi. Nad istusid järvejääle ja asusid endale uiske jalga tõmbama.

„Oi, kes see on?“ hüüdis korraka üks patsidega tüdruk ja näitas näpuga näki poole.

„See on loomulikult näkk ehk merineitsi,“

ütles poiss, kellel olid supitaldriku suurused prillid ja kes sai koolis ainult viisi. „Ta on jäässe kinni külmunud. Aitame teda!“

Lapsed tulid ja tagusid oma uiskudega näkki ümbritseva jää tükkideks, nii et näkk sai end jälle liigutada.

„Aitäh!“ ütles näkk. „Kas need polegi noad, mida te jalgade küljes kannate?“

„Ei, need on uisud,“ seletas prillidega poiss. „Nendega uisutatakse.“

Ja patsidega tüdruk tegi paar piruetti, et näkk näeks, mis asi see uisutamine on.

„Ah nii!“ ütles näkk. „Ja meie mõtlesime, et hiiglane kraabib jääd nugadega.“

„Te eksisite,“ lausus prillidega poiss. „Teadlased on välja selgitanud, et hiiglasi pole üldse olemas.“

„Aga mis paks ja punane asi see oli, mis eile siit august sisse vaatas? Kas see polnud siis hiiglase nina?“ uuris näkk.

„See oli minu tagumik!“ hüüdis üks trullakas poiss. „Ma kukkusin eile ja tagumik läks läbi jää! Mul olid punased dressipüksid jalas, need said täitsa ligamärjaks!“

„Jah, uisutades võib juhtuda õnnetusi,“ lausus tark prillidega poiss. „Mistõttu on väga hea teada, et järves elavad näkid. Kui keegi meist peaks kogemata vette kukkuma, siis saavad näkid ta ära päästa.“

„Saame küll!“ lubas näkk ja siis ujus ta järve põhja, et teistelegi näkkidele rääkida – mitte keegi ei kraabi nende katust nugadega, seal hoopis uisutatakse.

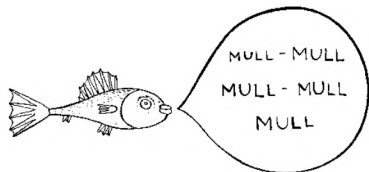

Dorothea Flechsig

PETRONELLA GUPIDEGA VANNIS

Petronella on väike vahva Saksa tüdruk, kellele meeldivad kohutavalt loomad ja linnud. Seekord räägime, kuidas Petronella endale kalad sai.

Petronella on saanud oma koolivennalt Leopoldilt kingiks mageveekalad. Petronellal on nüüd täpselt kakskümmend üks gupit – seitse kirjut isast kala ja neliteist emast. Emased on pruunikad ja mitte nii kenasti värvilised, aga sellegipoolest imelised.

Kõik kakskümmend üks gupit ujuvad vilkalt akvaariumiveega täidetud läbipaistvas kilekotis. Petronella tõttab koju. Ta sõidab rattaga ettevaatlikult, hoides pilku kilekotil. Tal on väikestest kaladest kahju. Oma kodupaigas Kariibi mere saartel ujuvad kirjud pisielukad jõgedes ja järvedes, aga nüüd on

nad vangis kitsas inetus kilekotis ja loksuvad siia-sinna.

Gupid peavad kotist välja saama. See on selge. Nõnda otsustab Petronella, et laseb oma uued sõbrad kõigepealt vannitoas vanni vabaks.

Ta paneb korgi vannipõhja, pistab kraadiklaasi vette ja jälgib, et see oleks täpselt 23 kraadi soe. Nii oli Leopold õpetanud. Ta oli andnud Petronellale ka ühe pudelikese mingi ainega, mida tuli vette tilgutada, selleks et kraanivesi gupisid ei kahjustaks. Petronella paneb kilekoti vanni. Nii peab tegema, et veetemperatuur kotiga ühtlustuks ja kalad ära ei ehmuks, kui nad vabaks lastakse.

„Kohe-kohe saate välja,“ lubab ta. „Aga midagi on veel puudu.“

Suures valges vannis on kaladel küll ruumi, kuid see pole veel sugugi kena gupide seikluspark.

Seepärast toob Petronella aiatiigist paar rohelist veetaime, kive ja kenasti läikiva teokarbi.

Nüüd võivad gupid vanniookeani lõputusse avarusse suukelduda. „Edasi, kullakesed, on mängimise ja hullamise aeg!“ Petronella silmitseb kalakesi rahulolevalt. Need ujuvad ringi ja uurivad uut ümbruskonda. Petronella pistab sõrme vette ning kalakesed ujuvad ligi ja müksivad seda.

Petronella on üllatunud. Gupid on nii uudishimulikud! Äkki võiks nendega veel rohkem sõbrustada? Prooviks toob ta oma ujumisprillid, võtab riidest lahti ja läheb kalade juurde vanni.

Kariibi vesi on õige jahe. Tavaliselt käib Petronella palju soojemas vannis! Kuid selleks, et kaladega usaldusväärset suhet luua, otsustab ta külma vanni ära kannatada. „Sest ainult nõnda saavad nad minuga harjuda! Minu nahka nuusutada ja minuga mängida!“

Gupidega koos vannis olla pole sugugi lihtne, sest nad on tillukesed ja neid võib kogemata laiaks litsuda. Seepärast liigutab Petronella end hästi aeglaselt.

Mõned gupid näkitsevad tema varbaid, teised ujuvad ümber pea. Petronella kujutab ette, et on kala. Ta laseb suust mulikesi välja ja jääb nii kauaks vee alla, kuni õhk otsa saab.

Gupidele meeldib Petronella kohe. Üks neist tuleb isegi päris ligi ja tonksab tema suud. Petronellat ajab see naerma. Mullid kerkivad ülespoole ja peaaegu oleks ta kalakese alla neelanud.

Isa tuleb vannituppa. „Miks sa mulle ei vasta?“ küsib ta murelikult.

„Gupi andis mulle musi!“ rõõmustab Petronella. „Kus te kõik olite? Mul on hädasti keldrist akvaariumi vaja!“

Nüüd tulevad ka õde ja ema. „Hei, mis sina siin teed?“

„Ma olen koos gupidega vannis!“ vastab Petronella, otsekui oleks see kõige tavalisem asi maailmas.

„Ei või olla,“ ütleb ema. Ta katsub käega vett. „See on ju liiga külm. Tule nüüd parem välja!“

Ettevaatlikult ronib Petronella vannist välja. Kõik peavad aitama ja kontrollima, et ükski gupi poleks tal naha peale või juustesse kleepunud. Igaks juhuks loetakse kalad üle. Õnneks on kõik kakskümmend üks gupit ikka vanniookeanis.

Ema hõõrub käterätikuga Petronella kuivaks ja isa toob keldrist akvaariumi. Ta asetab selle Petronella tuppa kirjutuslauale. Nii saab Petronella oma gupisid alati jälgida.

Nüüd võib gupid ümber kolida. Aga pole sugugi lihtne neid teesõela sisse püüda. Nad on juba vabadusega harjunud ja sööstavad meeletu tempoga vannis ringi.

Petronella muretseb, et lähedane suhe, mis tal kaladega oli tekkinud, nüüd ärevusega ära ei kaoks. Kuid paistab, et nii see pole. Sest alati, kui Petronella nägu hästi akvaariumi lähedal hoiab, tulevad gupid ja müksivad huultega vastu klaasi. Just nii, nagu tahaksid talle musi anda.

Rohkem lugusid Petronella loomadega sõbrustamisest loe raamatutest „Petronella Önneseen“.

*Saksa keelest tõlkinud Piret Pääsuke
Joonistanud Katrin Inzinger*

Kristiina Kass

LEO, LIISU JA KOLETIS

Lõvitüdruk Liisu harjus politseijaoskonnaga kiiresti. Seal oli soe ja mõnus ning ka süüa anti hästi. Ja uued kaaslased – Lõvi Leo ning politseinikud ja teised jaoskonna inimesed – olid Liisu vastu ilmatuma kenad.

Liisu jutustas Leole elust peremehe juures. Sellest, kuidas ta pidi haukuma

nagu koer ja peletama uudishimulikke üle aia piilujaid. Et peremees oli murdvaras, kes öösiti poode ja inimeste maju tühjendamas käis, sai Liisu teada alles ülemkonstaabel Overlokilt.

„Ta lõi mind kogu aeg või saku-tas turjast. Ja karjus, kui ma midagi valesti tegin. Ja pani mind talveks

külma kuuti elama.“

„Kui kole! Sellised ei tohiks üldse loomi pidada,“ arvas Leo. „Hea, et minema said! Ja paras sellele tüübile, et ta vangi pandi!“

Liisu lonksas sooja teed. Tal oli oma uuel diivanil mõnus ja turvaline olla.

Järsku kostis akna tagant krabinat. Leo ja Liisu kikitaski kõrvu. Väljas oli juba pime ja aknast ei paistnud kedagi.

„Äkki see on peremees, kes tuleb mind tagasi röövima!“ ehmus Liisu.

Leo rehmas käpaga.

„Ei ole! Su peremees istub kinni. Pealegi pole ükski murdvaras nii loll, et murraks sisse politseijaoskonda.“

Leo kustutas tule. Nüüd nägid nad paremini välja. Peale vaikse lumesaju polnud aknast midagi näha.

„Pole siin kedagi,“ jõudis Leo öelda ... kui järsku vahtis tõtt hiilgava silmapaariga!

Leo ja Liisu karjatasid kooris ja pörkusid ehmunult aknast eemale.

„Kes see oli?“ küsis Liisu värisedes.

„Ko-ko-koletis!“ arvas lõvipoiss.

„Paneks tule põlema, äkki ta läheb ära!“

Leo klõpsas lülitit. Tuba täitus taas valgusega.

Kära peale tõttas kohale ülemkonstaabel Overlokk.

„Mis te möirgate, nagu oleks kolli näinud!“

Lõvi Leol hakkas veidi häbi. Julge lõvipoiss ei tohiks ühe tüdruku ees verest välja lüüa.

„Akna taga on keegi,“ teatas ta vapralt. „Lähem uurin asja.“

Leo marssis julgel sammul uksest välja, lootes, et keegi ei märka, kuidas ta põlved värisevad. Õige pea oli ta tagasi, süles haledalt näuguv punane kass!

„Siin see koletis nüüd ongi!“ Leo naeratas laialt.

„Oi kui armas!“ ohkas Liisu. „Jätame ta siia!“

„Ei tule kõne allagi! Nagu meil loomi vähe oleks!“ müristas ülemkonstaabel Overlokk ja pööritas silmi.

„Mida siis temaga teha?“ küsis Leo. „Vaata, kui pulstunud ja kõhn ta on! Ja täitsa külmunud!“

„Viime ta loomaarstile või loomade varjupaika,“ teatas konstaabel.

„Anname kõigepealt süüa,“ arvas Liisu.

Leo ja Liisu tõid kassile viinerijupi ja kallasid kaussi keefirit. Kass hakkas ahnelt lakkuma. Paistis, et ta oli väga näljane.

Kui kiisu oli kõhu täis söönud, keeras ülemkonstaabel ta käteräti sisse ja pörutas autoga loomakliinikusse. Leo ja Liisu pidid jääma jaoskonda. Ülemkons-

taabel Overlokk arvas, et hilisõhtul kliinikusse marssivad lõvid võivad loomaarsti ehmatada.

Mõne aja pärast tuli Overlokk tagasi, Liisu suureks pettumuseks ilma kassita.

„Ma jätsin ta kliinikusse,“ seletas Overlokk. „Tal on kirbud ja silmapõletik ja ta on liiga kõhn. Enne, kui talle uus pere otsitakse, peab teda ravima ja süstima.“

„Kas tema põgenes ka kurja pere-mehe eest?“ mõtiskles Liisu.

„Loomaarst arvas, et see on suveks võetud kassipoeg, kelle eest enam talvel ei viitsitud hoolitseda. Selliseid hüljatud kasse leitakse igal sügisel kümnend. Meie oma on üllatavalt kaua külma käes vastu pidanud. Enamasti neil nii hästi ei lähe.“

Liisul olid silmad niiskeks läinud ja Leo oli hakanud vihast puhkima.

„Sellised inimesed, kes kassi ainult suveks võtavad, tuleks ise paljalt ja näljasena välja külma kätte ajada!“

Leo, Liisu ja politseinikud arutasid veel mitu päeva, mida peaks tegema, kui laps näeb mahajäetud või halvasti koheldud looma. Pole üldse paha mõte asjast politseile teatada. Mõni loom võib olla haige ja koguni hammustada, nii et sülle võtta või paitada teda ei maksa.

Aga mis sai Leo leitud kodutust

kassist? Tema raviti kenasti terveks, pesti puhtaks ja söödeti priskeks. Nüüd on tal ülemkonstaabel Overloki peres uus kodu. Vahel võtab Overlokk ta ka tööle kaasa, nii et Leo ja Liisu saavad temaga mängida.

Ah et mis kass nimeks sai? Koll ehk Kollike, nagu ülemkonstaabel teda hellitlevalt kutsus.

JUBEJUTUD 2017

Terve novembrikuu kestnud Tähekesse jubejutuvõistlus on lõppenud. Žürii (Jaanus Vaiksoo, Jaak Urmet ja Ilona Martson) hindas jutte viies kategoorias.

Kõige nooremate seast (1. klass ja nooremad) tuli esikohale Ell Juhani Tallinna Mustamäe gümnaasiumi 1.a klassist („Õudne bussisõit“). 2. koha sai Kennert Urb Tabasalu ühisgümnaasiumi 1.a klassist („Karvatont“), 3. koha aga Lenna Piirisild Aakre algkooli 1. klassist („Vampiir, kes kaotas oma kere“).

2. klasside seast sai esikoha Brigitta Laid Kadrioru saksa gümnaasiumist („Õudne päev“), 2. koht läks Ron Richard Ventselile Rocca al Mare koolist („Surnuaiavahi tütar“) ja 3. koht Kaur Robin Vaherile Lümada põhikoolist („Kadunud laps“). Eriauhinna sai Tõnis Reitalu, kes õpib samuti Lümada põhikoolis („Kohe tuleb“).

3. klasside seast sai esikoha Tim Sulamanidze Suure-Jaani koolist („Mannavahu koletis“). 2. koht läks Türi põhikooli õpilasele Sander Erik Kattaile

Joonistanud Sandra Eller, 3. kl, Aakre algkool

Joonistanud Kennert Urb

(„Vanaema metsas“) ja 3. koht Greti Haasale Tallinna Kristiine gümnaasiumist („Tundmatu juustelõikaja“). Eriauhinna pälvis Uku Näripä Tartu Raatuse koolist („Jube jutt“).

4. klasside seast sai esikoha Markus Kaev Haabneeme koolist („Õuduste kool“), kusjuures 3. koha pälvis Markus klassiõde Mirt Tiigisoon („Unistuste päev“). 2. koha saavutas Tallinna Mustamäe gümnaasiumi õpilane Elenor Loitmaa („Kummituslik kirik“).

5. ja 6. klasside hulgast sai esikoha Marta Gornõtein Sillamäe eesti põhikooli 6. klassist („Kaks teekruusi“). 2. koht läks Andres Kullile Palupera põhikooli 5. klassist („Müstiline vana maja“) ja 3. koht Greta Selgele Rocca al Mare Roostiku kooli 6. klassist („Hirve saatustlik päev“).

KARVATONT

Ühel päeval käisin isaga juuksuris. Mulle ei meeldi üldse juuksuris käia ja viimasest külastusest oligi möödas mitu kuud.

Juuksuritädi tegi nalja, kui mind nägi, et ma olen nagu mingi tagaotsitav karvatont.

Ja tõesti, kui kõik need karvad hiljem põrandalt kokku pühiti, meenutas juustehunnik koledat ja hirmsat karvatonti. Just sellist karvaelukat, kellele meeldib õgida laste juukseid.

Õhtul kell kümme läksin magama. Und aga ei tulnud. Akna tagant kostus mühinat ja sahinat. Ema arvas, et see on seesama karvatont, kelle ma juuksurisse jätsin. Ema naeris, et tont tuli mulle head ööd soovima.

Või siis äkki jäi tal veel kõht tühjaks!

Kennert Urb, Tabasalu ühisgümnaasium, 1.a kl

Joonistanud Lenna Piirisild

VAMPIIR, KES KAOTAS OMA KERE

Ükskord ajas üks vana vampiir täiskuu-
ööli ühte last taga.

Laps tuiskas marti jooksvate laste
kamba juurde. Nendega oli tal julgem
olla. Vampiir nägi tahmaste nägudega
lapsi ja arvas, et nad on teised ja võim-
samad vampiirid kui tema.

Ehmatusest hakkas tal pea ringi
käima ja ta pörkas hooga vastu puud.

Joonistanud Ellen Haljasmeets, 4. kl,
Aakre algkool

Vampiir polnud ammu söönud ja ta oli
nõrk ja sellepärast ta kere purunes. Tei-
ne kerepool kadus ära. Aga ta tahtis kii-
rest kiiresti koju saada, siis liikus ta käte peal
edasi. Lumele jäi verine rada.

Mardisandid vaatasid tummalt,
kuidas vampiir metsa poole roomas.

Lenna Piirisild, 1. kl, Aakre algkool

KADUNUD LAPS

Ühel päeval kadus Peeter nagu tolme kin-
galt. Peetri vanemad läksid oma poega
otsima, kuid nad ei leidnud teda.

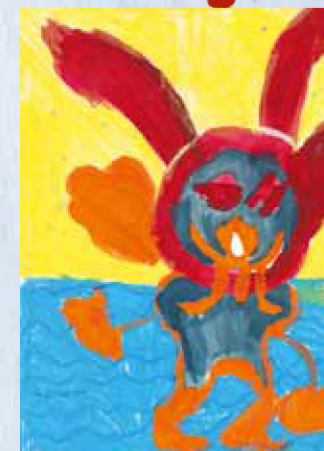
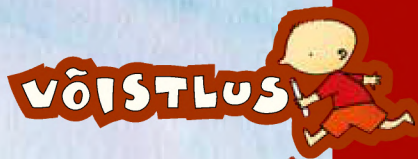
Vanemad loobusid otsimisest, aga
siis tuli Peeter veristes riietes koju taga-
si. Ta ei rääkinud, kus ta oli või mida ta
näinud oli.

Kaur Robin Vaher, 2. kl, Lümada
põhikool

KOHE TULEB ...

tümps – tümps – tümps – tümps
tümps – tümps – tümps – tümps
tümps – tümps – tümps – tümps
PUMMM!

Tõnis Reitalu, 2. kl, Lümada põhikool

Joonistanud Lauri Lood,
3. kl, Aakre algkool

Joonistanud Rico Krillo, 2. kl, Aakre algkool

Triin Soomets
ÜKSIK LAPS

TAHAN MINNA ÕUE
TAHAN TULLA TUPPA
TAHAN LIHTSALT OLLA
NII ET KURB EI HAKKA

TAHAN UUSI KINGI
VANAD EI JÄÄ VÄIKSEKS
TAHAN TEHA RINGI
KUU JA TÄHED PÄIKSEKS

TAHAN ET MU ISA
EMA KÄEST SAAKS MUSI
ET MU KÕVA KISA
TOOKS PEHMEID KALLISTUSI

TAHAN SAADA SUUREKS
AGA MITTE VANAKS
TAHAN ET MU JUURES
TEISED OLLA TAHAKS

Triin Soomets
**NAERJALE
JÄTKUB NAERU**

NAERJALE JÄTKUB NAERU
KURVALE KURBUST
RIKKALE JÄTKUB RIKKUST
VAESELE VAESUST

TEADJALE JÄTKUB TEADMIST
HULLULE JÄTKUB HULLUST

PÄIKSELE JÄTKUB VALGUST

SUURELE JÄTKUB SUURUST
PIKALE PIKKUST
PEAMISELE JÄTKUB PEAMIST
ELULE
IMELIKKUST

Triin Soomets
TUHKAGI

MÕNI TAHAB TEHA RAHA
MÕNI TAHAB TEHA TÖÖD
MÕNI MIDAGI EI TAHA

MÕNI TAHAB LEIDA SEOSEID
MÕNI TAHAB LUUA TEOSEID
MÕNI TAHAB TEHA MAHA

MÕNI TAHAB TEHA HEAKS

MÕNI TAHAB KESET ÖÖD
ET TA TUHKAGI EI TEAKS

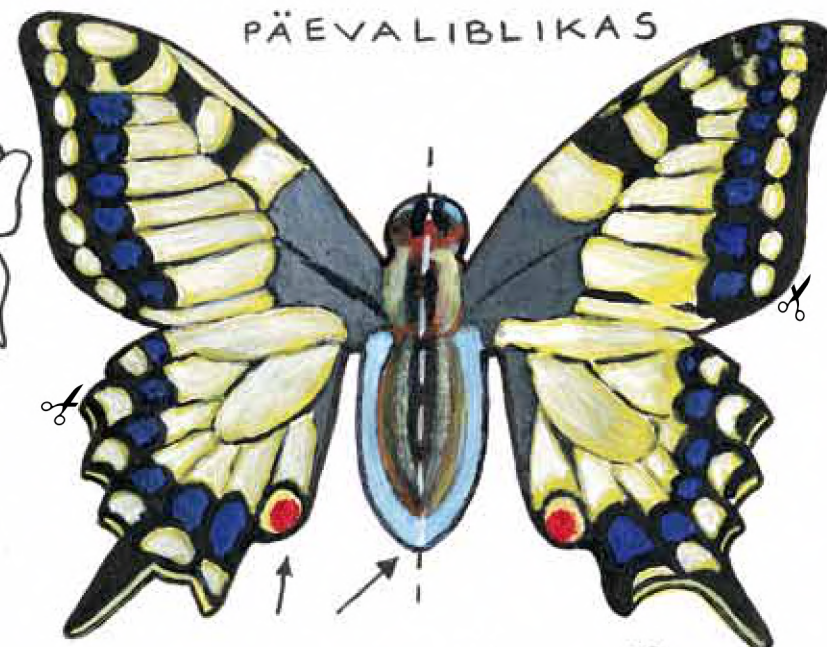
TÄHTPÄEVA LAUAKAUNISTUS

ÜLLATA KALLIST INIMEST, KAUNISTADES TEMA LAUANÕUD!

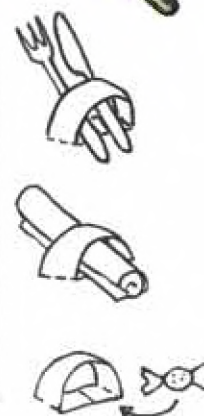

KINNITA LIBLIKAS TASSI
ÄÄRELE NII, ET SELLE TIIVAD
JÄÄVAD TASSIST VÄLJA JA
SABA SISSEPOOLE

PÄÄSUSABA ON EESTI SUURIM
PÄEVALIBLIKAS

SUITSUPÄÄSUKE ON EESTI RAHVUSLIND

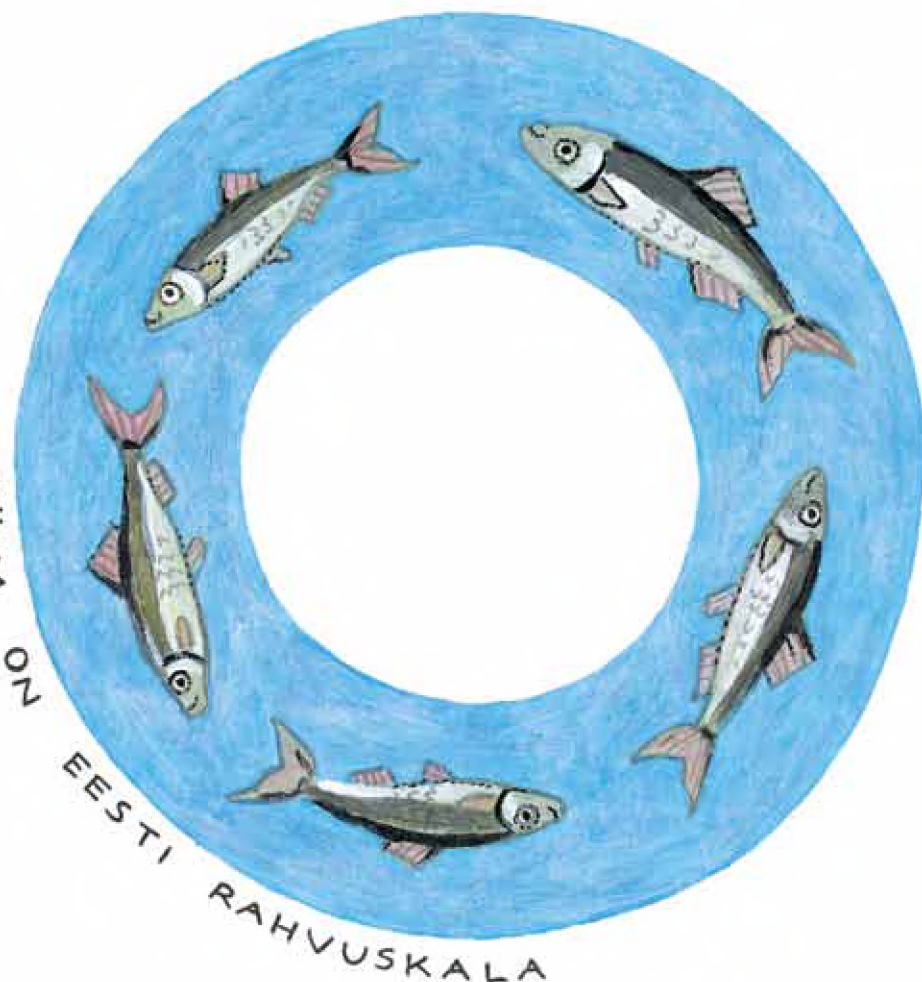
Meisterdamist õpetas Tiia Mets

KIRJUTA TASSIALUSE KESKELE MÕNI HEA
SOOV VÕI JOONISTA TORE PILT.

SELLISEID LAUAKAUNISTUSI SAAD ISE
JUURDE MEISTERDADA.
VÕTA SIIN JOONISTATUD KUJUD ☐ABLOONI-
DEKS JA JOONISTA NENDE JÄRGI UUSI!

RÄIM
ON

PAEKIVI ON EESTI RAHVUSKIVI

LIIMI

SELLEST RIBAST
VOLDI JA LIIMI HOIDJA,
MILLEST SAAD LÄBI
PANNA NÄITEKS RULLI-
KEERATUD SALVRÄTI,
KAHVLI-LUSIKA VÕI
KOMMI.

VEETOPS TAGURPIDI

Ahoi! Alates sellest aastast näitab Tartu ülikooli muuseumis tegutsev Hull Teadlane Tähekeses, milliseid lahedaid teaduskatseid kodus teha saab. Esimene

katse õpetab, kuidas teha nii, et vesi jääks tagurpidi keeratud topsi, kuigi tundub, et see peaks paberiga maha kukkuma.

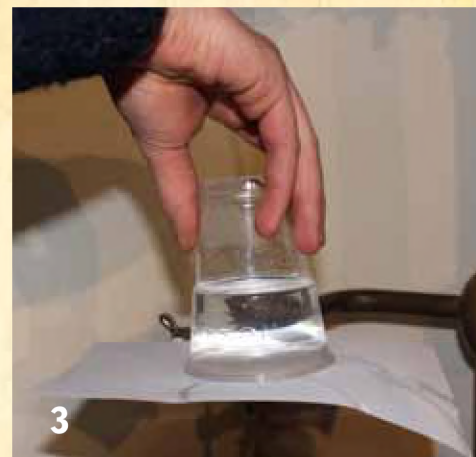
KATSETAME
KOOS!

1
SUL LÄHEB VAJA VEETOPSI, PABERIT JA VETT. SEISA KRAANIKAUSI KOHAL, ET KATSE LUHTUMISEL KÕIK KOHAD MÄRJAKS EI SAAKS.

2
TÄIDA VEETOPS OSALISELT VEEGA. ASETA PABER TOPSILE NII, ET TOPSI SERV OLEKS IGALT POOLT VASTU PABERIT.

3
SURU KÄSI TUGEVALT VASTU TOPSI SERVA. KEERA TOPS KOOS PABERIGA TAGURPIDI JA VÕTA KÄSI ETTEVAATLIKULT PABERI ALT ÄRA.

Kui katse ei õnnestunud

1. Valitud paber võib katse tulemust mõjutada. Kogemus näitab, et paremini toimivad paksemad paberid, mis ei ole eriti libedad.
2. Proovi oma kätt võimalikult paigal hoida, muidu võib paber liiga palju liikuda ja katse ebaõnnestuda.

Miks vesi maha ei kuku?

Ümbritsev õhk surub meile pidevalt peale, kuigi me ei pane seda tähele. Selle surumise kohta öeldakse füüsikas rõhk. Tavaliselt rõhk meid eriti ei mõjuta, sest surumine toimub igast suunast sarnase jõuga. Selles katses aga tekib rõhkude erinevus, mis aitab vett topsis hoida. Nimelt ei saa vesi väga kaugele kukkuda, sest temast jääb maha ruum, mida ei

saa millegagi täita (õhk ei saa sinna ligi, sest paber ja vesi on ees). Üleliigse ruumi tõttu jaotub õhk suuremale alale ega suru topsi sees veele enam nii tugevalt kui välisõhk. Surumistugevuste erinevus on piisav, et hoida vett topsi sees.

Kui paberit topsi servas liigutada, pääsevad õhumullid välisõhust topsi sisse, rõhud ühtlustuvad ja vesi kukub topsist alla.

Karu kohtab kõrbes
oinast.

„Kuule, oinas, ole hea ja
ütle, kus siin vett on?“ küsib
karu.

Oinas ei ütle midagi,
läheb minema ja tuleb mõne
aja pärast terve oinakarjaga
tagasi.

„Oi, kui tore!“ rõõ-
mustab karu. „Keegi sellest
karjast ikka teab, kus siin
vett on.“

„Kuule karu — vesi
veeks!“ käreatab oinas.

„Nüüd räägime hoopis sel-
lest, kuidas sa mind oinaks
sõimasid!“

Joonistanud Elina Sildre

Kaks jahimeest kohtuvad
džunglis.

„Kas kütite juba ammu
elevante?“ küsib üks.

„Ei,“ vastab teine, „ma
tulin tegelikult Aafrikasse
putukaid püüdma, kuid kao-
tasin lennukis prillid ära!“

Kehalise kasvatuse õpeta-
ja uurib Jukult: „Kas sinu
vanemad teevad sporti?“

„Muidugi! Nad maadle-
vad ja poksivad, kui poes on
allahindlused!“

Arstlikul läbivaatusel
uurib kooliarst Jukult:

„On sul kaebusi nina ja
kõrvade kohta?“

„Muidugi on! Need jää-
vad ette, kui ma kampsunit
selga tõmban!“

Mees läheb apteeki:
„Mul oleks tarvis mida-
gi kõhu-usside vastu.“

„Täiskasvanule või
lapsel?“ uurib apteeker.

„Tont võtaks, kust mina
nende vanust peaks tead-
ma?“

Juku kodumaja ees küsib
võõras mees, kas tema
majas elab keegi Lind.

„Elab küll,“ vastab Juku.
„Ta elab kella sees ja tema
nimi on Kägu!“

Juku uurib vanaisalt, kas tal
hambaid on. „Ei, olen need
kõik juba kaotanud,“ vastab
vanaisa.

„Väga hea! Hoia siis
seni minu võileiba, kuni ma
mängin,“ rõõmustab Juku.

SEL AASTAL ALUSTAME UUT RUBRIIKI „VANA NALI“,

milles avaldame täpselt
kümme aastat tagasi
ilmunud nalju.

See nali on ilmunud
Tähekeses nr 1, 2007.

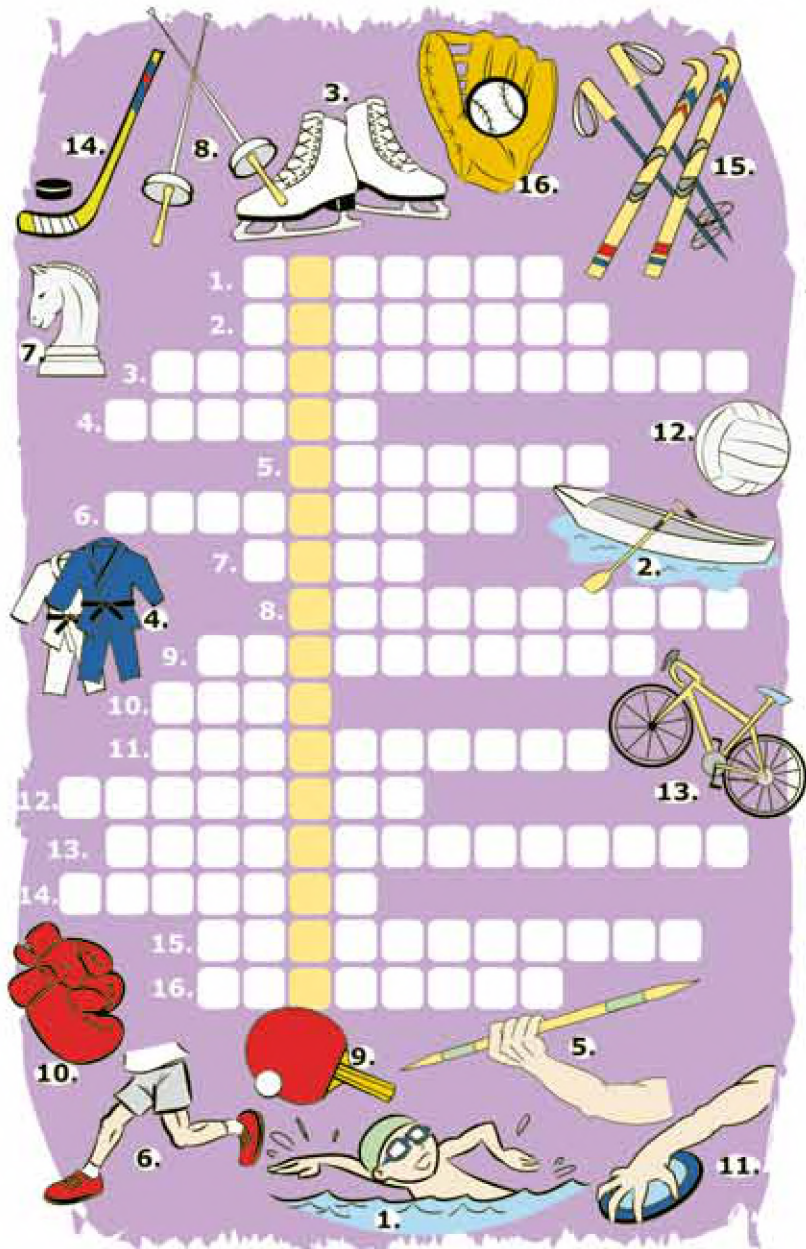
Mees läheb poodi lipsu
ostma ja on jahmunud,
et lipsud nii palju maksavad.

„500 krooni ühe lipsu
eest!“ hüüatab ta. „Selle
raha eest saaksin endale
paari kingi!“

„Jah,“ ütleb müüja,
„aga oleks väga veider, kui
teil kingad kaelas ripuksid.“

KUI ARVAD ÄRA SPORDIALAD, SAAD KOLLASTEST RUUTUDEST KOLM OMADUST, MIS ON OLULISED SPORTIMISEL. MIS NEED ON?

VIIS KASSI SÖÖVAD ÄRA VIIS SARDELLI VIIIE MINUTIGA. KUI PALJU AEGA KULUB SAJAL KASSIL, KUI NAD SÖÖVAD VÕIDU ÄRA SADA SARDELLI? KIRJUTA VASTUS LAHTRISSE.

KOLM TEADLAST EI OSANUD SEDA IDAMAIST KIRJA LUGEDA, AGA JUKU OSKAS. MIS SIIN KIRJAS ON?

Joonistanud Elena Kopylova

Tähekeste toimetuse ootab vastuseid 19. jaanuariks meiliaadressil ristsona@taheke.ee või postkaardil aadressiga Roosikrantsi 6, 10119 Tallinn. Lahendajate vahel loositakse välja „”.

EELMISE „ARVA ÄRA!” VÕITJA ON (8 A). PALJU ÕNNE!

SOODNE OST

HIND 1.50 EUROT

Joonistanud Elina Sildre